

ศึกษาวิเคราะห์บทบาทและการเผยแพร่ลัทธิแห่งวิถีนุตตรธรรม STUDY THE ROLE AND PROPAGATION OF THE ANUTTARATHAM

¹ประยงค์ แสนบุราณ และ ²ปิริยานาถ พีรยาวิจิตร

¹Prayong Seanpuran and ²Piriyanaath Peerayawichit

¹สาขาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

²คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

¹Research in Buddhism and Philosophy Mahamakut Buddhist University Isan Campus

²Faculty of Nursing Nakhon Pathom Rajabhat University, Thailand

Received:2024-06-05

¹Corresponding Author's Email: sutirutp@yahoo.com

Revised:2024-08-20

Accepted:2024-08-20

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทและการเผยแพร่วิถีนุตตรธรรม จากการศึกษาพบว่า แต่เดิมนั้นวิถีนุตตรธรรมมีการเริ่มต้นเผยแพร่อยู่ในประเทศจีน จากนั้นประเทศจีนก็ประสบปัญหาเนื่องจาก ถูกกวาดล้างจากรัฐบาล เมื่อเป็นเช่นนั้นจึงมีการนำวิถีนุตตรธรรมเข้ามาเผยแพร่ต่อในประเทศไต้หวันและได้ เผยแพร่เข้ามาสู่ประเทศไทยในปี 2525 ตามลำดับ วิถีแห่งอนุตตรธรรมนั้นมีแนวความเชื่อหลักคำสอนของ ทุกศาสนาในโลกถือเป็นการสั่งสอนและเตรียมจิตใจของมนุษย์ให้เข้าสู่ความหลุดพ้นหรือวิถีแห่งอนุตตรธรรม และในบทบาทแห่งวิถีนุตตรธรรมนั้นจะต้องมีอาจารย์ผู้บรรยายธรรมประจำอยู่ทุกที่เพราะมีความเชื่อว่าการให้ความรู้นั้นเป็นการให้ทานอย่างหนึ่งโดยถือว่าการให้ธรรมะเป็นทานที่นอกเหนือจากการให้ทรัพย์สิน และร่างกาย ทั้งนี้การรวมกลุ่มของผู้นับถือวิถีแห่งอนุตตรธรรมยังไม่ปรากฏว่ามีผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม อีกทั้งยังไม่ได้มีหน้าที่เข้ามาทดแทนสถาบันศาสนา แต่อาจจะมามีบทบาทในการช่วยส่งเสริมให้คนปฏิบัติตาม หลักของศาสนาในเรื่องของการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วให้ชัดเจนยิ่งขึ้นโดยมีความเป็นรูปธรรมและความมุ่งหวังที่ ชัดเจนในเรื่องของโลกหน้า

คำสำคัญ: วิถีนุตตรธรรม; บทบาท; การเผยแพร่

Abstract

This research aims to investigate the role and dissemination of Anuttaradhamma. The study found that Anuttaradhamma was initially propagated in China. However, due to government suppression, it was subsequently introduced to Taiwan and Thailand in 1982.

The Way of the Anuttaradhamma holds the belief that the teachings of all religions in the world serve to instruct and prepare the human mind for liberation or the path to the Anuttaradhamma (Supreme Dharma). Within the context of the Anuttaradhamma, there must always be a Dhamma teacher present at every place, for it is believed that imparting knowledge is a form of giving, specifically giving the Dharma as a gift that transcends the giving of material possessions and physical labor. While the gatherings of followers of the Supreme Dharma have not been shown to have a negative impact on society as a whole, they do not seek to replace religious institutions. Instead, they may play a role in encouraging people to practice the principles of religion more effectively, particularly in terms of the concept of reaping what one sows, with a more concrete understanding and a clear focus on the afterlife.

Keywords: Anuttaradhamma; Role; Propagation

บทนำ

สังคมไทยเป็นสังคมที่ให้อิสระในการเลือกนับถือศาสนาและยอมให้ศาสนาทั้งปวง ดำรงอยู่ในสังคมไทยโดยไม่ขัดขวาง แต่ถึงกระนั้นคนไทยส่วนใหญ่ก็เลือกนับถือศาสนาพุทธจนกลายเป็นศาสนาประจำชาติดังที่ปรากฏในปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเนื่องด้วยการเลือกนับถือตามบรรพบุรุษซึ่งก็แสดงให้เห็นว่า ศาสนาพุทธนั้นมีอิทธิพลต่อสังคมไทยมานับตั้งแต่อดีตจนถึงทุกวันนี้ จวบจนกระทั่งสังคมไทยได้รับอิทธิพลของค่านิยมและเทคโนโลยีต่าง ๆ จากทางตะวันตกทำให้สภาพการดำเนินชีวิตของคนไทยเปลี่ยนไป เวลาว่างเริ่มมีน้อยลงและเริ่มมีทางเลือกของการพักผ่อนมากขึ้น คนที่จะเข้าวัดฟังเทศน์ฟังธรรมมีน้อยลง ประกอบกับข่าวของพระสงฆ์และการกระทำผิดวินัยสงฆ์ที่เกิดขึ้นนั้นได้ก่อให้เกิดความสับสน เอือมระอา และเสื่อมศรัทธาในตัวของพระสงฆ์ ภาวะสังคมแบบขาดความมั่นคงในชีวิต ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันทำให้คนในสังคมนั้นได้ตกอยู่ในภาวะขาดที่พึ่งพิงและขาดความยึดเหนี่ยวทางจิตใจ (Bongkotkan, 2020) การแสวงหาทางออกทางหนึ่งของปัญหาที่เกิดขึ้น คือ สาเหตุหนึ่งของกลุ่มลัทธิความเชื่อต่าง ๆ ที่มีบทบาทปรากฏอยู่ในสังคมไทย บทความวิจัยฉบับนี้ผู้เขียนมีความประสงค์ที่จะนำเสนอกลุ่มลัทธิที่ผู้เขียนได้เดินทางไปศึกษา กลุ่มบุคคลที่ผู้เขียนได้ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เรียกตัวเองว่ากลุ่มผู้นับถือวิถีอนุตตรธรรม ซึ่งมีความเชื่อว่าเป็นเวลาอันใกล้โลกจะถูกทำลายล้างด้วยอาวุธนิวเคลียร์และกัมมันตภาพรังสี ผู้คนจะบาดเจ็บล้มตายโลกจะมีมืดมิด และคนที่อยู่รอดได้ คือ พวกที่บำเพ็ญอยู่ในวิถีอนุตตรธรรมหรือบำเพ็ญธรรมด้วยความศรัทธา (Ratsamitham, 2019) โดยอาศัยแสงสว่างจากโคมไฟสามดวงในสถานธรรมและอาศัยน้ำจากสถานธรรมในการประพรมชีวิต พวกที่ไม่บำเพ็ญหรือพวกคนบาป พวกกินเนื้อสัตว์จะล้มหายตายจากไปด้วยพิษของกัมมันตภาพรังสี และหลังจากที่พ้นวิกฤติการณ์ไปแล้วก็จะเป็นการสร้างบ้านสร้างเมืองใหม่มนุษย์ก็จะอยู่กัน

ด้วยความสุข ผู้ที่บำเพ็ญอุทตรธรรมที่กุศลไม่เพียงพอหรือศาสนิกของศาสนาต่าง ๆ จะคงอยู่เป็นเผ่าพันธุ์ของโลกใหม่ในธรรมกาลยุคขาว ส่วนผู้บำเพ็ญอุทตรธรรมที่บุญกุศลสูงส่งและศาสนิกชนของศาสนาต่าง ๆ ที่บำเพ็ญดีสิ่งศักดิ์สิทธิ์จะมารับกลับคืนสู่อุตรแดนหลุดพ้น (Sudsawat, 2014)

ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงเห็นถึงความสำคัญที่จะต้องศึกษาวิจัยในเรื่องของบทบาทและการเผยแพร่ลัทธิแห่งวิถีนุตรธรรมว่ามีประวัติและความเป็นมาอย่างไร ตลอดจนถึงมีบทบาทและการเผยแพร่ว่าเป็นไปในลักษณะอย่างไร เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจในลัทธิแห่งวิถีนุตรธรรมได้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาบทบาทและการเผยแพร่วิถีนุตรธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเน้นการวิจัยทางด้านเอกสาร (Documentary Research) ประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อเอกสารแนวคิดทฤษฎี (Documentary Study)

โดยการ รวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลัทธิแห่งวิถีนุตรธรรม และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นทุติยภูมิ โดยรวบรวมข้อมูลจากตำรา เอกสาร งานวิจัย บทความที่เกี่ยวข้องกับลัทธิแห่งวิถีนุตรธรรม

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) คือ ผู้เผยแพร่ลัทธิแห่งวิถีนุตรธรรม ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับวิถีนุตรธรรม นักวิชาการทางศาสนา และกลุ่มผู้เข้ารับธรรมะหรือผู้เข้ามาศึกษา จำนวน 8 คน

ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา

- 1) การสัมภาษณ์ (In-depth Interviews)
- 2) การจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion)
- 3) ศึกษาและติดตามผลการปฏิบัติ/ทดลอง/ฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 4 การรวบรวมข้อมูล

4.1 รวบรวมข้อมูลจากข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 8 คน 2) ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลจากตำรา เอกสาร งานวิจัย บทความที่เกี่ยวข้องกับลัทธิแห่งวิถีนุตรธรรม

4.2 เรียบเรียง จัดเกลา เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและการเผยแพร่ลัทธิแห่งวิถีนุตรธรรม

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการศึกษาวิเคราะห์หาค่าและการเผยแพร่แล้วนำมาประมวลผลให้ได้เนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 6 สรุปผลการศึกษารวบรวม และ การนำเสนอผลการศึกษารวบรวม

โดยการเขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และนำเสนอผลงานวิจัย รวมถึงการเผยแพร่ผลงานวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง เพื่อศึกษาบทบาทและการเผยแพร่วิถีวัฒนธรรม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้านเอกสาร ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาบทบาทและการเผยแพร่วิถีวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทแห่งวิถีวัฒนธรรม

ก. คุณสมบัติและหน้าที่ของอาจารย์ผู้ถ่ายทอดเบ็ธธรรมในวิถีวัฒนธรรม

อาจารย์ถ่ายทอดเบ็ธธรรม หรือเรียกเป็นภาษาจีนว่า เคียนฉวนซือ เป็นบุคคลหนึ่งที่สำคัญในพิธีการรับธรรมะซึ่งเป็นพิธีการแรกก่อนการเข้ามานับถือและศึกษาวิถีวัฒนธรรม เคียนฉวนซือหรืออาจารย์ถ่ายทอดเบ็ธธรรมนี้จะมีหน้าที่ในการทำพิธีการขั้นสำคัญที่สุด คือ เป็นผู้เปิดจุดญาณทวาร ซึ่งเป็นจุดที่เชื่อว่า เป็นที่สถิตของจิตญาณอันบริสุทธิ์ซึ่งควบคุมความรู้สึกนึกคิด และเป็นประตูทางแคบที่วิญญาณที่ออก ณ จุดนี้จะไปสู่ความหลุดพ้น นอกเหนือจากเป็นบุคคลสำคัญในการเปิดจุดญาณทวารในพิธีรับธรรมะแล้วยังเป็นอาจารย์ที่สั่งสอนธรรมะให้แก่ผู้ที่นับถือวิถีวัฒนธรรมอีกด้วย สำหรับคุณสมบัติของอาจารย์ถ่ายทอดเบ็ธธรรมนั้นจะต้องเป็นผู้ที่บำเพ็ญ กล่าวคือ ฝึกคุณธรรม ทำแต่ความดี และที่สำคัญคือ ต้องมีใจมุ่งมั่นมีปณิธานและต้องทานเจตลดชีวิต อีกทั้งยังห้ามยุ่งเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ (ห้ามมีความสัมพันธ์ทางเพศกับสามีหรือภรรยา) หรือเรียกว่า “บำเพ็ญพรหมจรรย์” ทั้งนี้ไม่จำเป็นจะต้องเป็นสาวโสด หรือหนุ่มโสด คืออาจจะเป็นบุคคลที่ผ่านการแต่งงานมีครอบครัวมาแล้ว แต่เมื่อมานับถือในวิถีวัฒนธรรมนี้และปรารถนาจะเป็นอาจารย์ถ่ายทอดเบ็ธธรรม อีกทั้งผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ถ่ายทอดเบ็ธธรรมรุ่นเก่าแล้วก็ต้องเสียสละและละกิเลสทางเพศลงให้หมด (Supanimit, 2019)

ตำแหน่งหน้าที่ที่สำคัญอีกตำแหน่งหนึ่งในวิถีวัฒนธรรมคือ ตำแหน่งอาจารย์บรรยาย ซึ่งมีหน้าที่ในการสอนธรรมะให้แก่ผู้ที่นับถือวิถีวัฒนธรรม โดยผู้ที่จะเป็นอาจารย์บรรยายได้นั้นจะต้องการคัดเลือกจากอาจารย์บรรยายท่านเก่า ๆ และอาจารย์ถ่ายทอดเบ็ธธรรมก่อนโดยจะมีขั้นตอนการทดสอบการบรรยายและผ่านการซักถามในเรื่องของธรรมะจากอาจารย์ถ่ายทอดเบ็ธธรรม และอาจารย์บรรยายเก่าก่อนจึงจะสามารถเป็นอาจารย์บรรยายได้ คุณสมบัติที่สำคัญอีกประการหนึ่งของอาจารย์บรรยายคือต้องตั้งปณิธานทานเจตลดชีวิต โดยในส่วนของอาจารย์บรรยายนี้มีมากมาย ทั้งในกรุงเทพฯและต่างจังหวัด เพราะความเชื่อว่าการให้ความรู้เป็นการให้ทานอย่างหนึ่ง คือการให้ธรรมะเป็นทาน (นอกเหนือจากการให้ทรัพย์และร่างกายเป็นทาน) สำหรับอาจารย์บรรยายที่อยู่ในกรุงเทพฯ ก็จะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปตามสำนักธรรมต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ โดย

อาจารย์บรรยายแต่ละคนส่วนใหญ่จะมีงานประจำและมักใช้เวลาเสาร์และอาทิตย์หรือเวลาว่างมาบรรยายธรรมะ ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่ของวิถีนุตตรธรรมก็มักจะจัดขึ้นในช่วงสุดสัปดาห์ สำหรับสถานธรรมในต่างจังหวัดนั้นก็จะมีอาจารย์บรรยายธรรมในจังหวัดนั้น ๆ รับผิดชอบในการบรรยายธรรมะให้แก่ผู้ที่นับถือวิถีนุตตรธรรม ซึ่งส่วนใหญ่อาจารย์บรรยายธรรมจังหวัดใดก็มักจะมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้น ๆ

ข. พิธีกรรมประจำวันสำหรับผู้นับถือวิถีนุตตรธรรม

กิจกรรมต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น คือ การรับธรรมะ การประชุมธรรม 1 วัน และการประชุมธรรม 3 วัน จัดเป็นกิจกรรมที่สำคัญเป็นหลักใหญ่ ๆ ของวิถีนุตตรธรรมนี้ สำหรับกิจวัตรที่สำคัญที่ญาติธรรมหรือผู้รับวิถิธรรมแล้วพึงปฏิบัติคือ การไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในตอนเช้าและลาน้ำชาพร้อมกับไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในตอนเย็น (ไม่ใช่ของคาว) ทุก 1 คำ และ 15 คำ (ตามปฏิทินจีน) รวม 2 ครั้งต่อ 1 เดือน อีกทั้งยังมีการจัดถวายผลไม้ในวันพิเศษต่าง ๆ เช่น วันพระแม่กวนอิมบรรลุนิพพาน หรือวันเกิดเจ้าแม่กวนอิม เป็นต้น และนอกตามนั้นแล้วตามห้องพระและสถานธรรมต่าง ๆ ยังมีการจัดชั้นเรียนเพื่อศึกษาธรรมะร่วมกัน สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ซึ่งในบางสัปดาห์จะมีการเชิญผู้ที่มีความรู้ในทางธรรมะหรือศึกษาหลักธรรมหรือธรรมะมาอย่างถ่องแท้มาบรรยายหลักธรรมให้แก่ญาติธรรมที่สนใจ หรือบางสัปดาห์จะมีการส่งอาจารย์บรรยายผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาบรรยายธรรมตามความเหมาะสม โดยการวางแผนหรือการจ่ายงานนั้นจะอยู่ในส่วนความรับผิดชอบของอาจารย์บรรยายที่จะพูดคุยปรึกษา และวางแผนกันในกลุ่มของอาจารย์บรรยาย ซึ่งอาจจะโทรศัพท์คุยกันหรือนัดประชุมกันเพื่อวางแผนที่จะผลัดกันไปบรรยายตามห้องพระต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดยอาจารย์บรรยายที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ ก็จะวนเวียนบรรยายธรรมตามห้องพระในกรุงเทพฯ ส่วนอาจารย์บรรยายที่อยู่ต่างจังหวัดก็จะหมุนเวียนกันบรรยายตามห้องพระที่มีอยู่ในจังหวัดนั้น ๆ

สำหรับการไหว้พระนั้นนอกจากจะไหว้ในตอนเช้าและเย็นแล้วก่อนกินข้าวและก่อนการบรรยายในพิธีประชุมธรรม รวมไปถึงก่อนออกจากสถานธรรมและเมื่อมาถึงสำนักธรรมไม่ว่าจะตึกเพียงใดก็ต้องไหว้หรือที่เรียกว่า การกราบแบบรากบัวถึง 19 ครั้ง ซึ่งการไหว้ทั้ง 19 ครั้งนั้นจะประกอบไปด้วย

กราบคารวะอนุตตรธรรมเจ้า (พระแม่องค์ธรรมมารดา) 5 ครั้ง

ไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในโลก 3 ครั้ง

ไหว้พระศรีอริยเมตตรัย 3 ครั้ง

ไหว้พระโพธิสัตว์กวนอิม 1 ครั้ง

ไหว้พระอาจารย์จื๊ง 1 ครั้ง

ไหว้พระโพธิสัตว์จันทรา 1 ครั้ง

พระอาจารย์ 1 ครั้ง (พระธรรมอาจารย์ สมัยที่ 18 กงฉิง)

พระอาจารย์ณี 1 ครั้ง (พระธรรมาจารย์ณี ผู้ช่วยเผยแผ่ธรรม ,เจื้อย)

อาจารย์ถ่ายทอดเบิกธรรม 1 ครั้ง

นักธรรมอาวุโส 1 ครั้ง

ค. กิจกรรมอื่น ๆ ของวิถีนุตตรธรรม

กิจกรรมที่โดดเด่นของผู้ที่นับถือวิถีอนุตตรธรรมต่อสังคม คือ การช่วยสงเคราะห์คนชราและเด็กกำพร้าโดยมีสถานสงเคราะห์อยู่ที่สถานธรรมใหญ่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งนอกจากจะเป็นสถานธรรมสำหรับชาวอนุตตรธรรมใช้ประกอบกิจกรรมแล้ว สถานที่ส่วนหนึ่งของสถานธรรมยังแบ่งเป็นที่อยู่อาศัยของคนชราและเด็กกำพร้าด้วย (Phra Chonchai Suthammo, 2021) สำหรับญาติธรรมและสถานธรรมในจังหวัดอื่น ๆ นั้นก็มีกิจกรรมทางสังคม คือ การรวมตัวกันในโอกาสพิเศษ อาทิเช่น วันคล้ายวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และวันคล้ายวันพระราชสมภพของพระบรมวงศานุวงศ์ต่าง ๆ โดยมีการนำอาหารเจ รวมถึงเงินและสิ่งของไปบริจาคตามสถานสงเคราะห์คนชรา บ้านเด็กกำพร้า หรือบ้านเด็กพิการเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล

การรวมตัวกันของชาววิถีอนุตตรธรรมนอกจากจะรวมตัวกันเพื่อศึกษาธรรมะในแต่ละสัปดาห์แล้ว ยังมีการรวมกลุ่มกันจัดกิจกรรมเพื่อสังคมดังที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งนับว่าเป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่ของวิถีอนุตตรธรรม

2. การเผยแผ่วิถีอนุตตรธรรม

2.1 การเผยแผ่วิถีอนุตตรธรรมในประเทศไต้หวันและประเทศอื่น ๆ

ความเชื่อพระศรีอารยหรือวิถีอนุตตรธรรมเผยแผ่อยู่ในประเทศจีนได้ระยะหนึ่งก็ประสบปัญหาเนื่องจากถูกกวาดล้างจากรัฐบาลคอมมิวนิสต์ บรรดาผู้ที่มีใจฝักใฝ่ที่จะเผยแผ่ธรรมก็มองหาช่องทางอื่นที่จะเผยแผ่ธรรมให้ได้มากที่สุด ครั้งนั้นมีนักธรรมนาม หั่นกง มีความคิดที่จะนำวิถีธรรมนี้มาเผยแผ่ในประเทศไต้หวัน ท่านหั่นกง หรือมีฉายาว่า ผู้เฒ่าน้ำใส เนื่องจากท่านบำเพ็ญตนเหมือนอย่างน้ำใสที่ให้คุณประโยชน์บรรยอต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย (Suphanimit, 2013) เป็นชาวมณฑลเหอเป่ย์ เกิดเติบโตและประกอบสัมมาอาชีพที่เมืองจินจอนอายุล่วงเข้าวัยกลางคนท่านป่วยเป็นโรคปอดระยะที่ 3 และมีหมอจีนโบราณแนะนำให้ไปรับวิถีอนุตตรธรรมเมื่อท่านได้รับแล้วก็เกิดเลื่อมใสศรัทธาจนถึงแก่สละกิจการงานและครอบครัวออกเผยแผ่ธรรมะ แต่ในช่วงนั้นทางรัฐบาลคอมมิวนิสต์ที่ปกครองประเทศจีนอยู่กวาดล้าง ในเรื่องนี้อย่างมาก การเผยแผ่เลยไม่สะดวก ท่านหั่นกงเลยตัดสินใจนำธรรมะเดินทางไปเผยแผ่ ณ ประเทศไต้หวัน ในช่วงแรกของการบุกเบิกเผยแผ่วิถีธรรมนี้ในไต้หวันนั้นก็ประสบกับความยากลำบากพอสมควร ทั้งในเรื่องภาษาที่สื่อสารและการขัดขวางจากรัฐบาล แต่สำหรับในปัจจุบันนี้พบว่าวิถีอนุตตรธรรมนี้ได้รับการยอมรับจากประชาชนและทางการไต้หวันเป็นอย่างดี

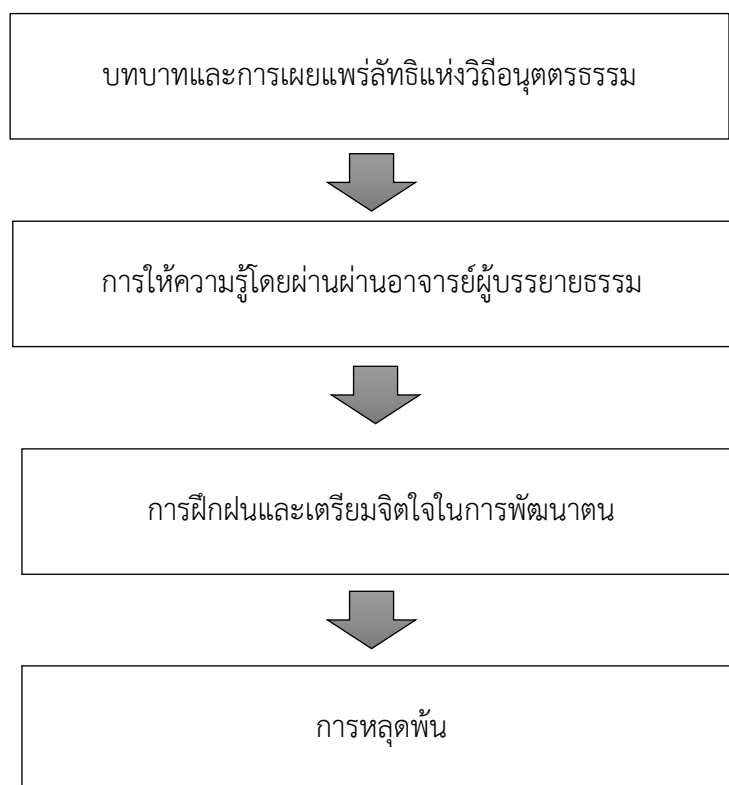
ศูนย์กลางของวิถีอนุตตรธรรมในไต้หวันนั้น คือ พุทธสถานชื่อว่า “เทียนเอวี่ยนฝอเอวี่ยน” ณ อำเภอฝูหลี่ ตั้งอยู่บนไหล่เขาเหนือทะเลสาบหลี่วี่ถัน ท่านหั่นกงซึ่งอาจจะเรียกได้ว่าเป็นผู้บุกเบิกนำวิถีอนุตตรธรรมในไต้หวันนั้นเป็นที่ยอมรับของรัฐบาลไต้หวันอย่างดี ส่วนหนึ่งอาจจะมาจากช่วยเหลือสังคม อันได้แก่ การก่อตั้งสถานสงเคราะห์เยาวชน สถานสงเคราะห์คนชรา และกองทุนสงเคราะห์เพื่อการศึกษาวัฒนธรรมอีกหลายกองทุนในไต้หวัน จากการรวบรวมและค้นคว้าข้อมูลในหนังสือของทางวิถีธรรมพบว่า การเผยแผ่ธรรมมิได้หยุดอยู่แค่ประเทศไต้หวันแต่กลับกระจายตัวไปยังประเทศอื่น ๆ ด้วย อาทิเช่น ประเทศในแถบเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น มาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศไทย และในแถบตะวันตกก็มีการกล่าวอ้างว่าวิถีธรรมนี้ได้แพร่กระจายไปถึงด้วย

2.2 การเข้ามาของวิถีอนุตตรธรรมในประเทศไทย

สำหรับในประเทศไทยนั้นก็จัดเป็นอีกประเทศหนึ่งที่วิถีอนุตตรธรรมกระจายตัวเข้ามาถึงผู้ที่นำวิถีอนุตตรธรรมเข้ามาในประเทศไทย คือ อาจารย์วังซุงหยาง ซึ่งเป็นชาวไต้หวัน สำหรับอาจารย์วังนั้น มีอาชีพเป็นอาจารย์สอนทางวิชาปรัชญาอยู่ในประเทศไต้หวัน มีการศึกษาสูงสุดถึงปริญญาเอก และเมื่อได้แต่งงานมีครอบครัวแล้วจึงได้มีโอกาสเข้ามารับวิถีอนุตตรธรรม อาจารย์วังเกิดเลื่อมใสศรัทธาใฝ่ศึกษาธรรมะจนได้เป็นอาจารย์เผยแผ่ธรรม และได้รับมอบหมายจากท่านหันกงให้เดินทางมาเผยแผ่วิถีธรรมในประเทศไทย อาจารย์วังได้เดินทางเข้ามาในประเทศไทยราวปี พ.ศ.2525 ปัญหาประการแรกที่ประสบคือเรื่องของภาษา คนในกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นที่ที่อาจารย์วังเข้ามาเผยแผ่เป็นแห่งแรกนั้นมีน้อยคนนักที่พูดภาษาจีน (กลาง) ได้ อาจารย์วังจึงเปลี่ยนแผนโดยมุ่งไปเผยแผ่ต่างจังหวัดก่อน ทั้งนี้โดยการชักนำของคนในโรงเจซึ่งอาจารย์วังมาขออาศัยพักอยู่ในระหว่างเผยแผ่ธรรมในกรุงเทพฯ จังหวัดที่อาจารย์วังตัดสินใจจะเดินทางไปเผยแผ่วิถีธรรมคือจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยไปพักพิงโรงเจแห่งหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีอาจารย์อยู่เป็นผู้รับผิดชอบ และด้วยความที่สามารถสื่อสารกันเข้าใจเพราะพูดภาษาเดียวกัน (ภาษาจีน) อาจารย์อยู่เข้าใจในวัตถุประสงค์ของวิถีธรรมจึงเข้ารับวิถีธรรมพร้อมทั้งช่วยอาจารย์วังเผยแผ่วิถีอนุตตรธรรม (Suphanimit, 2020) จนวิถีอนุตตรธรรมนี้กระจายไปทั่วประเทศไทยเช่นในปัจจุบัน

องค์ความรู้ใหม่

บทบาทและการเผยแผ่ลัทธิแห่งวิถีอนุตตรธรรม คือ การให้ความรู้โดยผ่านอาจารย์ผู้บรรยายธรรมประจำที่อยู่ตามวัดต่าง ๆ เป็นกลไกหลักสำคัญให้เกิดการเผยแผ่ลัทธิแห่งวิถีอนุตตรธรรมให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ยังมีการส่งผ่านความรู้ออกไปมากเท่าไรความเข้าใจในลัทธิแห่งวิถีอนุตตรธรรมก็ย่อมมีมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้การยึดมั่นในแนวทางที่ว่าทำดีได้ทำชั่วได้ชั่วก็จะเป็นหนึ่งในแนวทางที่นำไปสู่การหลุดพ้นความทุกข์ โดยสามารถแสดงบทบาทและการเผยแผ่ลัทธิแห่งวิถีอนุตตรธรรมได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 บทบาทและการเผยแพร่ลัทธิแห่งวิถีนุตตรธรรม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง เพื่อศึกษาบทบาทและการเผยแพร่วิถีนุตตรธรรม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้านเอกสาร ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย พบว่า ระบบความเชื่อต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยปัจจุบันที่ นอกเหนือไปจากพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาประจำชาตินั้น ส่วนหนึ่งอาจจะเนื่องมาจากระบบความเชื่อเดิม คือ พุทธศาสนานั้นไม่ได้ทำหน้าที่ตอบสนองต่อปัจเจกบุคคลและสังคมเช่นในอดีต ซึ่งแต่เดิมศาสนานั้นเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของบุคคลยามเกิดปัญหาหรือวิกฤตการณ์ ทั้งปัญหาคบครัว ปัญหาการทำมาหากิน ศาสนาเป็นกลไกสำคัญในการสร้างระเบียบทางสังคม กล่าวคือ ช่วยอบรมให้คนในสังคมรู้ถึงระเบียบ ประเพณี ค่านิยม และศีลธรรมอันดีงามที่ช่วยก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคมถ้าทุกคนปฏิบัติตาม และยังสร้างความสามัคคี ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจากการประกอบกิจกรรมและประเพณีทางศาสนา แต่ในปัจจุบันพบว่า ศาสนาไม่ใช่สถาบันหลักที่จะอบรมและสั่งสอนคนในสังคมเช่นในอดีต เพราะจะพบว่า ในปัจจุบันเด็กจะไปเข้าเรียนการเขียนอ่านที่โรงเรียนแทนที่จะเป็นที่วัดและการศึกษาในแผนใหม่ที่ได้รับอิทธิพลจากทางตะวันตกซึ่งจะเน้นความรู้และความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์มากกว่าความรู้ความเข้าใจทางด้านศีลธรรม เช่นในอดีต ไม่ได้สอนว่าคนตายเพราะหมีดกรรมอย่างในอดีตแต่สอนว่าคนตายเพราะโรคร้ายไข้เจ็บ ซึ่งเกิดจากเชื้อโรคที่มีอยู่มากมายในอากาศ สอนให้รู้ว่าฝนตกเพราะเกิดการรวมตัวของไอน้ำและกลั่นออกมาเป็นหยดน้ำมิใช่เกิดจากเทวดา เป็นต้น การศึกษาในปัจจุบันดึงคนออกจากระบบความเชื่อเดิม คือ สอนให้เลิกเชื่อถือเรื่องบุญ

กรรม วิญญาณ เพราะเป็นเรื่องของความมมกาย ไร้สาระ และหันมาเชื่อในหลักการของวิทยาศาสตร์แทน เช่นในเรื่องของวิญญาณ วิทยาศาสตร์ได้อธิบายว่าเป็นพลังงานชนิดหนึ่ง แม้ว่าการศึกษาในปัจจุบันจะให้ความรู้ความเข้าใจรวมไปถึงความเจริญทางด้านวัตถุที่ก่อให้เกิดความสะดวกสบายต่าง ๆ แต่ไม่สามารถจะหาที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจยามที่เกิดปัญหาทางด้านของอารมณ์และจิตใจ ซึ่งดูจะเป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อนเกินกว่าที่วิทยาการทางวิทยาศาสตร์จะสามารถอธิบายได้ ซึ่งแต่เดิมนั้นศาสนามีส่วนช่วยได้อย่างมาก

วิถีอนุตตรธรรมมีแนวคิดในเรื่องโลกอนาคต และเรื่องบาป บุญ นรก สวรรค์ ซึ่งเป็นความเชื่อพื้นฐานของคนไทย ซึ่งมีการสอนเรื่องการเวียนว่ายตายเกิด มาดึงดูดให้คนสนใจเข้าร่วมวิถีธรรม อีกทั้งยังมีการผสมผสานกันอย่างกลมกลืนระหว่างศาสนาต่าง ๆ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่เกิดความเลื่อมใสและความศรัทธาในหมู่คนที่นับถือวิถีอนุตตรธรรม สำหรับบทบาทของวิถีอนุตตรธรรมกับสังคมนั้น สังคมมนุษย์ทำหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการทางจิตใจเช่นเดียวกับศาสนา ระบบความเชื่อและพิธีกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นเพื่อทำหน้าที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจและให้คำอธิบายกับธรรมชาติรอบตัวโดยเฉพาะเรื่องของความตาย ซึ่งศาสนาช่วยให้มนุษย์มั่นใจว่าสามารถเอาชนะความตายได้โดยมีการยืนยันถึงชีวิตในภพหน้า (Duangwiset, 2020) แต่อย่างไรก็ตามสังคมได้มีสภาพหยุดนิ่งอยู่กับที่แต่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นระบบต่าง ๆ ที่เป็นส่วนประกอบของสังคมก็ต้องปรับตัวรับความเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ เพื่อให้สังคมสามารถอยู่รอดได้ตลอดไป

วิถีอนุตตรธรรมเป็นอีกกลุ่มความเชื่อหนึ่งที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและเป็นที่ยอมรับอยู่ในกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่ง ซึ่งสาเหตุที่วิถีอนุตตรธรรมสามารถดำรงอยู่ได้ในสังคมอาจจะเนื่องมาจากสาเหตุ 2 ประการ จากการวิเคราะห์ คือ

1. เข้าใจและเอาใจใส่ปัญหาของสังคมอันเกิดจากครอบครัวแตกแยก เนื่องมาจากปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้นคือ ปัญหาของคนชราและเด็ก ซึ่งทั้ง 2 วัยนี้มักจะถูกทอดทิ้ง ทั้งนี้สาเหตุหนึ่งอาจจะเกิดจากสภาพสังคมที่ต้องมีการแข่งขันจึงทำให้ไม่มีเวลาให้กับครอบครัว ไม่มีเวลาให้ความอบอุ่นกับลูก ไม่มีเวลาดูแลพ่อแม่ เนื่องจากอยู่คนละบ้านและต้องทำงานจนไม่มีเวลาว่าง

2. การปรับตัวเข้ากับท้องถิ่น โดยเลือกโอกาสในการที่จะทำกิจกรรมอันเป็นวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ อันเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวไทยทั้งชาติ เช่น การบริจาคข้าวของ เครื่องใช้และการเลี้ยงอาหารแก่เด็กกำพร้า และคนชราเนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพของพระบรมวงศานุวงศ์ ซึ่งทำให้ดูไม่ขัดกับราชการและบ้านเมือง อีกทั้งยังสามารถดึงความร่วมมือในเรื่องของการบริจาคได้มากกว่าเนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ทำให้ได้รับความสนใจจากประชาชนผู้ที่จงรักภักดีได้มากกว่าเรื่องอื่น

ส่วนของศาสนาในวิถีอนุตตรธรรม คือ หลักคำสอนที่อาจารย์บรรยายเป็นคนถ่ายทอดหรือบรรยายให้แก่ญาติธรรม อันได้แก่ เรื่องกฎแห่งกรรม ความกตัญญู ฯลฯ ในที่นี้ไม่จำกัดว่าจะเป็นหลักคำสอนเฉพาะศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม หรือศาสนาใดศาสนาหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นการรวมหลักของศาสนาทั้ง 5 อันประกอบด้วย ลัทธิขงจื้อ ลัทธิเต๋า ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม ซึ่งอาจจะ

เนื่องมาจากความเชื่อประการหนึ่งของวิถีนุตตรธรรมที่ว่า วิถีนุตตรธรรมเป็นรากแก้วของทุก ๆ ศาสนา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ศาสนาทุกศาสนามีจุดกำเนิดที่เดียวกันคือ จากอนุดตรธรรม แต่จะแตกต่างกันในส่วนของคำสอนและศาสดาของศาสนาแต่ในที่สุดแล้ว ทุก ๆ ศาสนาก็มีจุดมุ่งหมายอันเดียวกันคือ อนุดตรธรรม ในการจะพิจารณาว่าส่วนใดหรือหลักการใดในวิถีนุตตรธรรมเป็นของศาสนาใดนั้นเป็นเรื่องยาก เนื่องจากแต่ละศาสนามีหลักคำสอนและหลักปฏิบัติมากมายซึ่งพอจะสรุปถึงหลักใหญ่ ๆ ได้คือ ศาสนาพุทธสั่งสอนหลักเมตตาธรรม ศาสนาคริสต์มีคำสอนสำคัญเรื่องความรัก คือให้รักในพระเจ้า รักครอบครัว และรักเพื่อนบ้าน ศาสนาอิสลามสอนให้ศรัทธาในพระผู้เป็นเจ้าและวันสิ้นโลก ลัทธิขงจื้อสั่งสอนให้มีความใจ โอบอ้อมอารี ละทิ้งความเห็นแก่ตัว และลัทธิเต๋าสอนให้ใช้ชีวิตกลมกลืนกับธรรมชาติ แต่ถึงแม้ว่าศาสนาแต่ละศาสนาจะมีหลักคำสอนที่แตกต่าง แต่ทุกศาสนาก็มีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ สอนให้ทุกคนเป็นคนดี ทำความดี ละเว้นความชั่ว

การรวมหลักคำสอนของทั้ง 5 ศาสนา ปรากฏอยู่ในวัตถุประสงค์ทั้ง 21 ข้อ ของวิถีนุตตรธรรม ไม่ว่าจะเป็นการเคารพฟ้าดิน บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ กตัญญูต่อบิดามารดา เทิดทูนครู บาอาจารย์ จงรักภักดีต่อกษัตริย์ เชิดชูศิลปวัฒนธรรม ปฏิบัติตามจริยธรรม และปฏิบัติตามหลักคุณสัมพันธ์ 5 คุณธรรม 8 อันเป็นหลักของลัทธิเต๋าและลัทธิขงจื้อ หรือการสอนให้จริงใจต่อมิตรและเพื่อนบ้านทุกคนอันสอดคล้องกับหลักของศาสนาคริสต์ และการละทิ้งความชั่วสร้างแต่ความดี สอดคล้องกับพุทธศาสนา และถึงแม้ว่าจะมีการรวมหลักคำสอนของศาสนาทั้ง 5 ให้อยู่ในวัตถุประสงค์ 21 ข้อ แต่จากการพิจารณาพบว่าคำสอนของลัทธิขงจื้อนั้นถูกหยิบยกขึ้นมาใช้มากที่สุด โดยเฉพาะหลักคุณสัมพันธ์ 5 คุณธรรม 8 ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากวิถีนุตตรธรรมเป็นวิถีธรรมที่มีต้นกำเนิดมาจากจีน ดังนั้นจึงน่าที่จะได้รับอิทธิพลจากลัทธิขงจื้อและพุทธศาสนามหาหนานอยู่มาก

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า หลักการสำคัญของวิถีนุตตรธรรมที่มูลนิธิเกิดคุณธรรมนำมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาประชาชนในสังคมไทย มีหลักการสำคัญหลายประการ ทั้งนี้เพื่อเป้าหมายสูงสุด คือ เพื่อการพัฒนาจิตใจคนให้เกิดความสงบสุข เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคมที่มีความ สงบสุข เกิดความเป็นเอกภาพและสันติธรรม สำหรับปัจจัยที่นำไปสู่ความศรัทธาในวิถีนุตตรธรรมของกลุ่มอาสาสมัครมูลนิธิเกิดคุณธรรม มีด้วยกันหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็น มีคนแนะนำให้รู้จักว่าวิถีนุตตรธรรมคืออะไร เปิดใจศึกษาเรียนรู้จนเกิดความเข้าใจว่าเป็นหลักสัจธรรม ศึกษาและนำไปปฏิบัติจนประจักษ์ผลในตน จึงนำไปสู่ ความศรัทธาและยินดีก้าวเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการเป็นอาสาสมัครร่วมกับมูลนิธิฯ เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ตามวาระโอกาสและกำลังความสามารถที่จะสามารถกระทำได้ ข้อค้นพบประการสำคัญ ในการศึกษาที่เกี่ยวข้องในแวดวงชาวอนุดตรธรรมนั้น มีการส่งเสริม เน้นด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยอาศัยมนุษยธรรมและการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการมีปฏิสัมพันธ์ จึงทำให้ชาวจีนที่เข้ามาบุกเบิกแพร่ธรรมในประเทศไทย สามารถเข้าถึงคนไทยกลุ่มที่สามารถสื่อสาร ภาษาจีนได้ไม่ยาก เมื่อคนไทยที่พูดภาษาจีนได้เกิดความเข้าใจก็ได้มีการบอกต่อสื่อสารกับคนไทย และคนไทยที่เข้าใจก็สื่อสารบอกต่อไปยังคนไทยด้วยกันเอง จึงทำให้ปัจจุบันนี้ คนไทยมีสถิติการรับธรรมในวิถีนุตตรธรรมมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งจากการรวบรวมของศูนย์กลางธรรมกิจอู่กันเต้าจาก ทั่วทุกประเทศทั่วโลก และยังมีคนไทยที่ศรัทธาช่วยกันสร้างสถานปฏิบัติธรรมทั้งส่วนรวมและ ครั้วเรือนเกิดขึ้นครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ทุกจังหวัดในประเทศไทย ประการต่อมา ยังพบว่า มีการศึกษาพระคัมภีร์ธรรมที่มี

ต้นฉบับมาจากภาษาจีนหลายฉบับ อาทิ คัมภีร์เต๋าเต๋อจิง คัมภีร์ไป๋เซี่ยวจิง (คัมภีร์ร้อยกตัญญู) คัมภีร์ตี้จื่อกุย (คัมภีร์วินัยกุลบุตร) คัมภีร์ ชิงจิ้งจิง (คัมภีร์วิสุทธิสูตร) ฯลฯ แต่ภายหลังมีผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รู้ด้านภาษาได้แปลจากต้นฉบับ ภาษาจีนมาเป็นภาษาไทย เพื่อให้ญาติธรรมคนไทยได้ศึกษาพระคัมภีร์ในแบบวิถีจิต ซึ่งปัจจุบันคนไทย ที่สนใจศึกษาก็สามารถศึกษาได้ทั้งภาษาจีนและภาษาไทยควบคู่กันไป และมีการจัดงานสอบจอหงวนท่องพระคัมภีร์ธรรมฉบับภาษาจีน สำหรับเด็กและผู้ใหญ่ในทุก ๆ 2 ปี โดยจะมีการจัดขึ้น ที่ศูนย์กลางธรรมอิก้วนเต๋านุตตรธรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งนับว่าเท่ากับเป็นการส่งเสริมให้กลุ่มคนไทยที่สนใจได้เรียนรู้ ศึกษา ภาษา และวัฒนธรรมจีนไปโดยปริยาย เจื่อนไขสำคัญ หากสนใจเข้าไปศึกษาในวิถีนุตตรธรรมให้ลึกซึ้งมากขึ้น จะต้องเริ่มต้นด้วย การเปิดใจ ละทิ้งอัตตาตัวตน มีความตั้งใจในการทำความดี ให้ทาน รักษาศีล ฝึกฝนการถือศีลกินเจ ละเว้นชีวิตเลือดเนื้อสัตว์ จนเข้าสู่การบวชจิตหรือธรรมะ แล้วค่อยเข้าไปศึกษาในชั้นเรียนอบรม หัวข้อธรรมต่าง ๆ หนังสือธรรมะ พระคัมภีร์ธรรม พระโอวาทสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ฯลฯ เพื่อทำความเข้าใจและนำไปปฏิบัติ ฝึกฝน ย้อนมองพิจารณาด้วยปัญญาอันบริสุทธิ์ของตน เมื่อศึกษาจึงจะเข้าใจ เมื่อนำไปปฏิบัติจึงจะเข้าถึง ซึ่งจะสามารถสัมผัสรับรู้ได้ด้วยตนเอง จากการศึกษา พบว่า มูลนิธิเทิดคุณธรรมได้นำหลักการสำคัญของวิถีนุตตรธรรม หรือวิถีแห่งจิตมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาให้ประชาชนในสังคมไทย ในทุกรุ่นวัย ได้ฟื้นฟูจิตเดิมแท้ดั้งเดิมของตนเอง ตระหนักรู้คุณค่าของชีวิต และรู้จักกำหนดชีวิตของตนให้ดำเนินไปบนพื้นฐานของคุณธรรมทั้ง 8 ประการ คือ ความกตัญญู ความสามัคคีปรองดอง ความจงรักภักดี มีสัตย์ธรรม มีจริยธรรม มีมโนธรรมสำนึก มีสุจริตธรรม และมีความละเอียดรอบคอบ โดยอาศัยการจัดชั้นอบรม ศึกษา หลักธรรมเป็นแนวทางในการส่งเสริม อบรม กลุ่มเกลาประชาชนให้ได้เรียนรู้ ฝึกฝน พัฒนาดน และนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้สังคมไทยได้เกิดการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น อาทิ การมีความรัก ความเมตตาความเข้าใจต่อกันภายในครอบครัวเพื่อให้คนในครอบครัวอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข การคบหาสมาคมกับเพื่อนด้วยความจริงใจ การมีอัธยาศัยไมตรีที่ดีต่อเพื่อนบ้าน การ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจอย่างเต็มความสามารถในสังคมวัยทำงาน การมีจิตสาธารณะมีความ รับผิดชอบต่อสังคม ให้ประชาชนรู้จักหลักการดูแลรักษาสุขภาพให้แข็งแรงเพื่อจะได้มีอายุวัฒนา รวมถึงการมีจิตเมตตาต่อสรรพสัตว์ทั้งหลายด้วยการไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นโดยมีเป้าหมาย สูงสุดเพื่อสังคมสงบสุข โลกเป็นเอกภาพสันติธรรม อย่างไรก็ตาม สังคมไทยสามารถเกิดขึ้นได้ตาม หลักการดังกล่าว จะนับว่าเป็นสิ่งที่ดีมาก แต่ในทางปฏิบัติพบว่า ยังมีความท้าทายอยู่มาก อันเนื่องมาจากปัจจัยหลายประการในสังคม อย่างไรก็ตามมูลนิธิเทิดคุณธรรมยังคงมุ่งมั่นสืบสาน ปณิธานในการส่งเสริมประชาชนให้ดำเนินชีวิตด้วยคุณธรรมต่อไปอย่างไม่ย่อและพบว่ามีความร่วมมือที่เห็นความสำคัญและเข้ามาเป็นอาสาสมัครเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี สำหรับปัจจัยที่ทำให้ประชาชนจากหลายจังหวัดก่อเกิดความรักในวิถีนุตตรธรรมและ เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นอาสาสมัครร่วมกับมูลนิธิฯ พบว่ามีปัจจัยหลายประการด้วยกัน อาทิ เมื่อ มาศึกษาในชั้นอบรมจนเข้าใจในหลักธรรมและนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน พบว่า เข้าใจในสัจธรรม ชีวิตมากขึ้น มีชีวิตที่มีความสุขมากขึ้น เข้าใจตนเองและผู้อื่นมากขึ้น รู้สึกศรัทธาและเห็นคุณค่าของชีวิต อยากทำประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น ความเห็นแก่ตัวลดลง ความโลภ ความโกรธ ความ หลงลดลง รู้จักเตือนตนเตือนใจระงับยับยั้งอารมณ์โทสะได้มากขึ้น มีจิตเมตตาต่อ

ตนเองต่อผู้อื่นและ ต่อสรรพสัตว์มากขึ้น รวมถึงความศรัทธาต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เชื่อว่าช่วยคลอบคลุมการช่วยเหลือหนุนนำ อยู่เบื้องหลังหากตนปฏิบัติดีปฏิบัติชอบก็จะได้รับความเมตตาคุ้มครองดูแลจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้อยู่เย็น เป็นสุขและอยู่รอดปลอดภัยจากภัยพิบัติหรือสิ่งเลวร้ายไม่ดีทั้งหลาย การเข้ามามีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัครตามวาระและโอกาสที่ตนสะดวกในการทำความร่วมมือกับมูลนิธิฯ ก็เปรียบเสมือนเป็นการตอบแทนพระคุณพ่อแม่ บรรพบุรุษ ตอบแทนสังคมประเทศชาติบ้านเมือง เพื่อช่วยกันจรรโลง คุณธรรมความดีให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Renliang (2022) ได้ศึกษาวิถีอนุตตรธรรมกับการพัฒนาสังคมไทย กรณีศึกษา มูลนิธิเทิดคุณธรรม จังหวัดนครราชสีมา จากการศึกษาพบว่า มีปัจจัยสำคัญที่เป็นแรงจูงใจ คือ การศึกษาในชั้นอบรมจนเข้าใจในหลักธรรมและนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เข้าใจในสังฆธรรมชีวิต การที่มีความสุขมากขึ้น การเข้าใจตนเองและผู้อื่นมากขึ้น ความรู้สึกศรัทธาในธรรมะและเห็นคุณค่าของชีวิต อยากทำประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น ความเห็นแก่ตัวลดลง ความโลภ ความโกรธ ความหลงลดลง การรู้จักเตือนตนเตือนใจให้ระงับยับยั้งอารมณ์โทสะได้มากขึ้น การมีจิตเมตตาต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสรรพสัตว์มากขึ้น รวมถึงความศรัทธาต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เชื่อว่าช่วยคลอบคลุมการช่วยเหลือหนุนนำอยู่เบื้องหลัง หากตนปฏิบัติดีปฏิบัติชอบก็จะได้รับความเมตตาคุ้มครองดูแลจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้อยู่เย็นเป็นสุขและอยู่รอดปลอดภัยจากภัยพิบัติหรือสิ่งไม่ดีทั้งหลาย การเข้ามามีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัครตามวาระและโอกาสที่ตนสะดวกในการทำความร่วมมือกับมูลนิธิฯ ก็เปรียบเสมือนเป็นการตอบแทนพระคุณพ่อแม่ บรรพบุรุษ ตอบแทนสังคมประเทศชาติบ้านเมือง เพื่อช่วยกันจรรโลงคุณธรรมความดีให้เกิดขึ้นในสังคมไทยสืบไป

สรุป

วิถีอนุตตรธรรมเป็นการนำความเชื่อเดิมในเรื่องของพระศรีอารยและความสุขสบายในโลกอนาคตมาเป็นสิ่งให้คนอยากเข้าไปสัมผัส หรือมีส่วนร่วมอยู่ในโลกหน้า อันเนื่องมาจากแรงกดดันของสภาพสังคมในปัจจุบันที่เห็นแก่ตัว แกร่งแยะและเต็มไปด้วยปัญหา โดยมีการสร้างความเชื่อใหม่เป็นรากแก้ว หรือเป็นจุดรวมของทุกศาสนาขึ้นมาเพื่อสร้างความเลื่อมใสศรัทธา และความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น เป็นการสร้างโลกใหม่ที่ไม่มีขอบเขต ไม่มีชนชั้น วรรณะ เชื้อชาติ หรือศาสนาเข้ามาขวางกั้นทุกคนมีความเชื่อเดียวกันหมด โลกพระศรีอารยนั้นคนทุกคนจะทัดเทียมกันหมด การรวมตัวกันของผู้นับถือวิถีอนุตตรธรรมยังไม่ปรากฏว่ามีผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม อีกทั้งยังไม่ได้มีหน้าที่เข้ามาทดแทนสถาบันศาสนา แต่อาจจะมียุทธศาสตร์ในการช่วยส่งเสริมให้คนปฏิบัติตาม หลักของศาสนาในเรื่องของการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีความเป็นรูปธรรมและความมุ่งหวังที่ชัดเจนในเรื่องของโลกหน้าดังที่กล่าวแล้วข้างต้น นอกจากนี้แล้วแนวความคิดแห่งวิถีอนุตตรธรรมได้ก่อคุณูปการแก่สังคมไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากในสังคมไทยความเป็นศาสนาคริสต์หรืออิสลามนั้นมีความเป็นสุตงโต่มาก เพราะฉะนั้นคนที่ปฏิเสธความเป็นศาสนาจะใช้ชีวิตอยู่ค่อนข้างลำบากและขาดที่พึ่งยึดเหนี่ยว ฉะนั้นแล้วในแนวความคิดอนุตตรธรรมได้มีส่วนทำให้แนวความคิดนี้เบาบางลงเนื่องจากเป็นแนวคิดที่รวมทุกศาสนาและอีกทั้งพร้อมกันนี้ยังไม่เป็นการฝักใฝ่ศาสนาใดศาสนาหนึ่งชัดเจน อนุตตรธรรมมีแนวคิดนอบ

น้อมทั้งในมนุษย์และธรรมชาติไม่มีแนวความคิดหรือกฎเกณฑ์ที่รุนแรงและด้วยเหตุนี้เองจึงน่าจะเป็นความมั่นคงมากอย่างหนึ่งแห่งความเป็นปึกแผ่นของวิถีนุตรธรรม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ พบว่า หลักธรรมของวิถีนุตรธรรมสามารถช่วยให้บุคคลปรับเจตคติในการมองโลก มองตน และนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตได้ดี จึงควรสนับสนุนให้มีการเผยแพร่หลักธรรมของวิถีนุตรธรรมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ควรศึกษาลัทธิในประเด็นศึกษาในบริบทที่แตกต่างกันไป เช่น ศรัทธาในวิถีนุตรธรรมกับการใช้ชีวิต ศรัทธาในวิถีนุตรธรรมกับการพัฒนาชีวิตให้มีคุณภาพ เป็นต้น ทำให้การขับเคลื่อนงานธรรมกิจของวงการวิถีนุตรธรรมสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างรวดเร็ว

2.2 ควรศึกษาเพิ่มเติมถึงบทบาทของอาจารย์ผู้บรรยายธรรมวิถีนุตรธรรมเพราะเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่จะทำให้บุคคลเข้าถึงธรรมได้ดียิ่งขึ้น

References

- Bongkotkan, N. (2020). Political concepts from the perspective of Theravada Buddhist philosophy. *Journal of Social Studies, Religion and Culture*, 1(1), 45-58.
- Duangwiset, N. (2020). *Theravada Buddhism and forest monks: Anthropology and the study of the life of Phra Achan Manphurithatto*. Bangkok: Queen Sirindhorn Anthropology Center (Public Organization).
- Phra Chonchai Sudhammamo. (2021). Liberation in Tantric Buddhism. *Setthawit Review Journal*, 1(3), 33-46.
- Ratsamitham, (Ed.). (2019). *Aim of Mahadhamma*. Bangkok: Rasamitham Foundation.
- Renliang, L. (2022). *Anuttaratham and the development of Thai society : A case study of Thoed Khunnatham Foundation, Nakhon Ratchasima Province*. Bangkok: National Institute of Development Administration.
- Sudsawat, D. (2014). *Phra Sri Ariya Maitreya: Concepts, Beliefs, and Sculpture Styles*. Prachinburi: Fine Arts Department.
- Suphanimit (Ed.). (2013). *Phongsatham*. Bangkok: Promoting quality of life.

_____. (2019). *The wonderful qualities of the Anuttaradham way*. Bangkok: Promote quality of life.

_____. (2020). *Philosophy of Medha, the successor of the path*. Bangkok: Siam Aksorn.